

Predmet C-235/19

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

8. ožujka 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Court of Appeal (Ujedinjena Kraljevina)

Datum odluke kojom se upućuje prethodno pitanje:

5. ožujka 2019.

Žalitelji:

United Biscuits (Pensions Trustees) Limited

United Biscuits Pension Investments Limited

Druge strane u žalbenom postupku:

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

UTORAK 5. OŽUJKA 2019.

NA ŽALBENOM SUDU

PO ŽALBI PROTIV ODLUKE HIGH COURT OF JUSTICE

CHANCERY DIVISION

REVENUE LIST

[omissis]

IZMEĐU

1 UNITED BISCUITS (PENSION TRUSTEES)

2. UNITED BISCUITS PENSION INVESTMENTS LIMITED

ŽALITELJI/

TUŽITELJI

- i -

THE COMMISSIONERS FOR HER MAJESTY'S REVENUE AND CUSTOMS

DRUGE STRANKE U ŽALBENOM POSTUPKU/

TUŽENICI

[*omissis*]

ODLUČENO JE:

1. Pitanje iz priloga upućuje se Sudu Europske unije u skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.
2. Postupak u ovom predmetu prekinut će se do donošenja odluke Suda Europske unije o prethodnom pitanju ili dok se ne riješi drukčije.
3. [*omissis*]. [Upute o slanju rješenja Sudu].
4. [*omissis*]. [**orig. str. 1.**]

PRILOG ZAHTJEVU ZA PRETHODNU ODLUKU

SUDU EUROPSKE UNIJE

Uvod

1. Ovim zahtjevom za prethodnu odluku koji podnosi Court of Appeal of England and Wales (Civil Division) (Žalbeni sud Engleske i Walesa (Građanski odjel)), od Suda se traži da razjasni područje primjene izuzeća iz članka 135. stavka 1. točke (a) Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL 2006., L 347, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 1., str. 120.; u daljnjem tekstu: **Direktiva o PDV-u**) (i prethodno, iz članka 13. dijela B točke (a) Šeste direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet — zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje (SL 1977., L 145, str. 1., u daljnjem tekstu: **Šesta direktiva**, zajedno: **Direktive o PDV-u**), koji propisuje da su države članice obvezne izuzeti „*transakcije osiguranja* [...]”.
2. Zahtjev je upućen u okviru tužbe koju su društvo United Biscuits (Pension Trustees) Limited i društvo UB Pension Investments Limited podnijeli protiv

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (Porezna i carinska uprava, u daljnjem tekstu: **HMRC**).

Stranke

3. Društvo United Biscuits (Pension Trustees) Limited je upravitelj Mirovinskog fonda United Biscuits, strukovnog mirovinskog sustava s određenim prinosima za zaposlenike društva United Biscuits (UK) Ltd, vrstu sustava koju je Sud razmatrao u predmetu Wheels Common Investment Fund Trustees Ltd i dr. (C-424/11, EU:C:2013:144)¹. [**orig. str. 2.**]
4. Društvo UB Pension Investments Limited bivši je upravitelj Investicijskog mirovinskog fonda UB, zajedničkog investicijskog fonda u koji je ulagana imovina mirovinskog sustava od 1989. do 2006.
5. Ta dva tužitelja pokrenuli su postupak u svoje ime i u ime svojih pravnih prednika u svojstvu upravitelja mirovinskog fonda i investicijskog fonda. Tužitelji i njihovi pravni prednici navode se kao „upravitelji”.
6. HMRC je nadležan za ubiranje PDV-a i upravljanje PDV-om u Ujedinjenoj Kraljevini.

Relevantno činjenično stanje i pitanje o kojem je riječ u glavnom postupku

7. Činjenično stanje utvrđeno je kako slijedi:
 - a. Postupak je pokrenut 18. ožujka 2014. Pokrenuli su ga upravitelji kako bi od HMRC-a dobili povrat iznosa koje su na ime PDV-a platili različitim upraviteljima ulaganja na ime naknada za usluge upravljanja mirovinskim fondovima (u daljnjem tekstu: **usluge UMF**). Tužba se odnosi na razdoblje od 1. siječnja 1978. do 30. rujna 2013.
 - b. Usluge UMF isporučene upraviteljima, o kojima je riječ u glavnom postupku, sastoje se od upravljanja ulaganjima u ime upraviteljâ. Upravitelji ulaganja s upraviteljima ne ugovaraju nikakav oblik obeštećenja za rizik.
 - c. Upravitelji ulaganja uključuju društva kojima je relevantnim važećim zakonima o osiguravajućim društvima Ujedinjene Kraljevine bilo odobreno povremeno obavljati djelatnost osiguranja (u daljnjem tekstu: **osiguravatelji**) i društva koja nisu imala to odobrenje (u daljnjem tekstu: **društva koja nisu osiguravatelji**), ali koja su financijski regulatori ipak ovlastili da obavljaju predmetne usluge UMF. Ova tužba odnosi se na

¹ U predmetu Wheels, Sud je presudio da pružanje usluga poput onih o kojima se radi u glavnom postupku nije izuzeto od PDV-a jer se radi o upravljanju „posebnim investicijskim fondom” u smislu članka 13. dijela B točke (d) podtočke (6) Šeste direktive i članka 135. stavka 1. točke (g) Direktive o PDV-u, iako nije spomenuto izuzeće iz članka 135. stavka 1. točke (a).

pitanje je li pružanje usluga UMF koje obavljaju društva koja nisu osiguravatelji podlijegalo PDV-u ili su te usluge bile izuzete „transakcije osiguranja” u smislu Direktiva o PDV-u.

- d. Relevantno nacionalno zakonodavstvo u koje je implementirano izuzeće za „transakcije osiguranja” kako zahtijevaju članak 13. dio B točka (a) Šeste direktive i članak 135. stavak 1. točka (a) Direktive o PDV-u opisano je u nastavku od točke 14. nadalje. **[orig. str. 3.]**

Tijekom razdoblja na koje se odnosi tužba, HMRC je navedene odredbe nacionalnog prava primijenio na sljedeći način (u pogledu usluga UMF koje su predmet glavnog postupka):

- i. Na pružanje usluga UMF koje su mirovinskim fondovima s određenim prinosima pružali fondovi koji nisu osiguravatelji primjenjivane su redovne stope PDV-a.
- ii. Pružanje usluga UMF koje su mirovinskim fondovima s određenim prinosima pružali osiguravatelji² bilo je izuzeto od PDV-a.
- e. Upravitelji tvrde da pružanje usluga UMF treba izuzeti kao transakcije osiguranja u smislu članka 135. stavka 1. točke (a) Direktive o PDV-u (i prethodno, članka 13. dijela B točke (a) Šeste direktive). Konkretno:
- i. Usluge UMF koje su pružali osiguravatelji i fondovi koji nisu osiguravatelji bile su usluge koje predstavljaju posao osiguranja u smislu direktiva o osiguranju (kako je opisano u nastavku u točkama 16. do 19.);
- ii. alternativno, osiguravateljevo pružanje usluga UMF predstavljalo je takav posao osiguranja u smislu direktiva o osiguranju, koji stoga treba biti izuzet od PDV-a; u tim okolnostima, porezna neutralnost zahtijevala je da se jednak porezni tretman primijeni na usluge UMF koje su pružali fondovi koji nisu osiguravatelji.
- f. Stoga upravitelji tvrde da su usluge UMF trebale biti izuzete od PDV-a, ali da je kroz relevantno razdoblje HRMC prilikom primjene i/ili tumačenja zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine propustio primijeniti izuzeće koje

² Prije 1. siječnja 2005., različiti porezni tretman usluga UMF u pogledu PDV-a koje su pružili (i) osiguravatelji i (ii) fondovi koji nisu osiguravatelji bio je u skladu sa zakonom Ujedinjene Kraljevine koji je izuzeće od PDV-a za transakcije osiguranja ograničavao na pružatelje usluga koji su imali odobrenje raditi kao osiguravatelji. Nakon izmjene zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine od tog datuma, a koja je uklonila ograničenje u izuzeću od PDV-a za transakcije osiguranja temeljeno na statusu pružatelja usluge, različiti porezni tretman više nije bio u skladu sa zakonom Ujedinjene Kraljevine. Međutim, u praksi, kroz razdoblje na koje se odnosi tužba upravitelja, HMRC je usluge UMF koje su pružali osiguravatelji nastavio tretirati kao usluge izuzete od PDV-a.

predviđaju Direktive o PDV-u u pogledu usluga UMF koje pružaju fondovi koji nisu osiguravatelji. **[orig. str. 4.]**

- g. Glavna tvrdnja HMRC-a je da usluge koje su pružali fondovi koji nisu osiguravatelji nisu bile transakcije osiguranja u smislu Direktiva o PDV-u i na njih se nije primjenjivalo izuzeće iz tih direktiva, te je stoga PDV bio pravilno obračunat na pružanje usluga UMF. Pored toga, HMRC tvrdi da je bio pogrešan njegov prijašnji tretman usluga UMF koje su pružali osiguravatelji kao izuzetih usluga osiguranja i da su takve usluge trebale biti oporezivane (u slučaju kada usluga nije pružena posebnom investicijskom fondu).
8. Upravitelji izravno od HMRC-a traže povrat iznosa plaćenih na ime PDV-a s obzirom da upravitelji tvrde:
 - a. da su PDV platili pružatelju usluga koji je bio fond koji nije osiguravatelj, koji PDV prema pravilima nije trebao biti plaćen;
 - b. da imaju pravo s izravnim učinkom na izuzeće s posljedičnim pravom na povrat preplaćenog PDV-a;
 - c. da bi povrat od pružatelja usluga koji su fondovi koji nisu osiguravatelji bio praktično nemoguć ili nerazmjerno otežan s obzirom na to da upravitelji po nacionalnom pravu Ujedinjene Kraljevine nemaju prikladno pravno sredstvo protiv tih pružatelja usluga i
 - d. da oni stoga imaju pravo zahtijevati preplaćeni PDV izravno od HMRC-a.
 9. HMRC osporava pravo upravitelja da traže povrat od njega pozivajući se na odredbe prava Unije i nacionalnog prava koje nisu relevantne za ovaj zahtjev za prethodnu odluku.
 10. Presudom donesenom 30. studenoga 2017., High Court (Visoki sud, Ujedinjena Kraljevina) odbio je tužbu upravitelja i zaključio (među ostalim) da usluge UMF koje su pružili fondovi koji nisu osiguravatelji nisu bile izuzete od PDV-a tijekom relevantnih razdoblja: vidjeti točke 35. do 100. presude Warren J. i da u tom pogledu Sudu nije potrebno uputiti prethodno pitanje, što je High Court (Visoki sud) smatrao *acte clair*: vidjeti točke 101. do 104. i 245. presude.
 11. Upravitelji su protiv presude High Courta (Visoki sud) podnijeli žalbu pred Courtom of Appeal (Žalbeni sud, Ujedinjena Kraljevina).
 12. Nakon rasprave održane 19. i 20. veljače 2019., Court of Appeal (Žalbeni sud) odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu prethodno pitanje o tome **[orig. str. 5.]** jesu li usluge UMF koje su pružili fondovi koji nisu osiguravatelji bile izuzete od PDV-a prema pravu Unije.

13. Nacionalni sud još uvijek nije činjenično utvrdio jesu li usluge UMF koje su pružili osiguravatelji i fondovi koji nisu osiguravatelji bile istovjetne ili dovoljno slične u smislu načela porezne neutralnosti, ako se ono primjenjivalo: vidjeti točke 93. do 99. presude Warren J.

Relevantno zakonodavstvo

(a) *Zakonodavstvo Unije*

PDV

14. Predmetni postupak odnosi se na razdoblja kroz koja su se primjenjivale i Šesta direktiva i Direktiva o PDV-u, ali relevantne odredbe obiju direktiva sadržajno su jednake.
15. Članak 135. stavak 1. točka (a) Direktive o PDV-u (bivši članak 13. dio B točka (a) Šeste direktive) propisuje da su države članice obvezne izuzeti:

„(a) transakcije osiguranja i reosiguranja, uključujući povezane usluge koje provode posrednici i zastupnici u osiguranju;”

Osiguranje

16. Prva direktiva Vijeća (73/239/EEZ) od 24. srpnja 1973. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na osnivanje i obavljanje poslova izravnog osiguranja osim životnog osiguranja (SL 1973., L 228, str. 3.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 10., str. 3.), kako je izmijenjena Direktivom Vijeća (84/641/EEZ) od 10. prosinca 1984. (SL 1984., L339, str. 21.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 10., str. 23.) (u daljnjem tekstu: **Prva direktiva o neživotnom osiguranju**) sadržavala je klasifikaciju prema vrstama izravnog osiguranja ili osiguranja od štete (članak 1. stavak 3., Prilog) i iz svojeg područja primjene izuzela je određene „vrste osiguranja” (članak 2. stavak 1.). Upravljanje mirovinskim fondom nije klasificirano kao vrsta osiguranja niti je uključeno u izuzete „vrste osiguranja”. Članak 8. stavak 1. točka (b) Prve direktive o neživotnom osiguranju zahtijevao je da osiguravajuće društvo za koje se traži odobrenje za rad „ograniči svoje poslovanje na poslove osiguranja i poslove koji izravno proizlaze iz njih isključujući svaku drugu poslovnu djelatnost”. [orig. str. 6.]
17. Prva direktiva Vijeća od 5. ožujka 1979. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na osnivanje i obavljanje poslova izravnog životnog osiguranja (79/267/EEZ) (SL 1979., L 63, str. 1.) (u daljnjem tekstu: **Prva direktiva o životnom osiguranju**) uređivala je dugoročnu djelatnost osiguranja (tj. onu koja nije unutar područja primjene Prve direktive o neživotnom osiguranju). „Posao izravnog osiguranja” uređen Prvom direktivom o neživotnom osiguranju, uključuje, u članku 1. stavku 2. „upravljanje mirovinskim fondovima grupe” pod

nazivom „posao”. Ono je također uključeno kao jedna od „vrsta osiguranja”, u točki VII. Priloga:

a. Članak 1. Prve direktive o životnom osiguranju propisivao je:

„Ova se Direktiva odnosi na osnivanje i obavljanje samostalnih djelatnosti izravnog osiguranja koje obavljaju društva koja imaju ili koja žele imati poslovni nastan na državnom području neke države članice, koje obuhvaćaju djelatnosti kako slijedi:

1. Sljedeće vrste osiguranja, ako su na ugovornoj osnovi:

(a) životno osiguranje, odnosno vrsta osiguranja koja obuhvaća, osobito, osiguranje samo za slučaj doživljenja ugovorene dobi, osiguranje za slučaj smrti, osiguranje za slučaj doživljenja ugovorene dobi ili ranije smrti, osiguranje života s povratom premija, osiguranje za slučaj vjenčanja, osiguranje za slučaj rođenja;

(b) rente;

(c) dopunska osiguranja koja provode osiguravajuća društva koja obavljaju poslove životnog osiguranja odnosno osobito posebno osiguranje za slučaj nezgode uključujući nesposobnost za rad, osiguranje za slučaj smrti kao posljedice nezgode te osiguranje za slučaj invaliditeta kao posljedice nezgode ili bolesti, ako se te vrste osiguranja zaključuju uz životno osiguranje;

(d) vrsta osiguranja koja postoji u Irskoj i Ujedinjenoj Kraljevini pod nazivom trajno zdravstveno osiguranje bez mogućnosti raskida.

2. Sljedeće poslove, ako su na ugovornoj osnovi i ako podliježu nadzoru upravnih tijela nadležnih za nadzor privatnih osiguranja i ako imaju odobrenje za rad u određenoj zemlji:

[...]

(c) upravljanje mirovinskim fondovima grupe koje provode društva čija se djelatnost sastoji u upravljanju ulaganjima, a posebno imovinom koja predstavlja pričuve tijela koja pružaju [orig. str. 7.] naknade u slučaju smrti ili doživljenja odnosno u slučaju prestanka ili smanjenja radne aktivnosti.

(d) poslovi iz točke (c), ako se vežu uz jamstvo očuvanja kapitala ili plaćanje minimalne kamate.” [neslužbeni prijevod]

b. Članak 8. stavak 1. točka (b) zahtijeva da osiguravajuće društvo za koje se traži odobrenje za rad „ograniči svoje poslovanje na poslove osiguranja navedene u ovoj direktivi i poslove koji izravno proizlaze iz njih isključujući svaku drugu poslovnu djelatnost.”

- c. U Prilogu je „*upravljanje mirovinskim fondovima grupe, navedeno u članku 1. stavku 2. točkama (c) i (d)*” uvršteno kao jedna od „vrsta osiguranja”, u točki VII.
18. Prva direktiva o životnom osiguranju stavljena je izvan snage i zamijenjena od 19. prosinca 2002. Direktivom 2002/83/EZ od 5. studenoga 2002. o životnom osiguranju (SL 2002., L 345, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 10., str. 102.) (u daljnjem tekstu: **Pročišćena direktiva o životnom osiguranju**). Ona je upravljanje mirovinskim fondovima grupe i dalje navodila kao „*poslove izravnog osiguranja*” (i to kao „posao” iz članka 2. stavka 2.). Njome je upravljanje mirovinskim fondovima grupe također klasificirano kao „vrsta osiguranja”: vidjeti Prilog 1. točku VII. Pročišćene direktive o životnom osiguranju.
19. Pročišćena direktiva o životnom osiguranju stavljena je izvan snage i zamijenjena od 1. siječnja 2016. Direktivom 2009/138/EZ od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL 2009., L 335, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 10., str. 153.) (u daljnjem tekstu: **Druga direktiva o solventnosti**). Njome je upravljanje mirovinskim fondovima grupe ponovno klasificirano kao jedna od uređenih „*djelatnosti životnog osiguranja*” (kao „posao”: vidjeti članak 2. stavak 3. točku (b) podtočku (iii)), a također i kao „vrsta osiguranja”: vidjeti Prilog II. točku VII. Drugoj direktivi o solventnosti.

(b) Zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine

PDV

20. Stavak 1. grupe 2. Priloga 5. Finance Actu 1972 (Zakon o financijama iz 1972.), kako je izmijenjen VAT (Insurance) Orderom 1977 (Odluka iz 1977. o PDV-u (osiguranje)) koji se primjenjivao od 1. siječnja 1978. do 31. prosinca 1981., izuzimao je:
- „*Osiguranje i reosiguranje koje obavljaju osiguravatelji koji imaju odobrenje za rad u smislu odjeljaka 2. do 9. Insurance Companies Acta 1974 (Zakon o osiguravajućim društvima iz 1974.)*” [orig. str. 8.]
21. Izuzeće je stoga uvjetovano dvama zahtjevima: (a) prvi, koji se odnosi na prirodu pružene usluge, odnosno osiguranja/reosiguranja i (b) drugi, koji ovisi o tome je li pružatelj usluga imao odobrenje za rad kao osiguravatelj u skladu sa Zakonom o osiguravajućim društvima iz 1974.
22. Od 1. siječnja 1982. formulacija izuzeća od PDV-a izmijenjena je (putem VAT (Insurance) Ordera 1981 (Odluka iz 1981. o PDV-u (osiguranje))) i glasi:

„Pružanje [usluga] osiguranja i reosiguranja od strane osoba koje imaju odobrenje, u skladu s odjeljkom 2. Insurance Companies Acta 1981 (Zakon o osiguravajućim društvima iz 1981.), za obavljanje djelatnosti osiguranja”

23. Izmijenjeni stavak 1. grupe 2. Priloga 5. Zakona o financijama iz 1972. preuzet je od 1. siječnja 1983. u istom obliku u stavku 1. grupe 2. Priloga 6. Value Added Tax Acta 1983 (Zakon o porezu na dodanu vrijednost iz 1983., u daljnjem tekstu: **VATA 1983**).

24. VATA 1983. je od 1. prosinca 1990. izmijenjena Value Added Tax (Insurance) Orderom 1990 (Odluka o porezu na dodanu vrijednost (osiguranje) iz 1990.) i glasi:

„Pružanje [usluga] osiguranja i reosiguranja od strane

(a) osobe koja ima odobrenje, u skladu s odjeljkom 2. Insurance Companies Acta 1982 (Zakon o osiguravajućim društvima iz 1982.), za obavljanje djelatnosti osiguranja ili

(b) inozemnog osiguravatelja od bilo kojeg rizika ili drugog opisanog u Prilozima 1. i 2. Zakonu o osiguravajućim društvima iz 1982.”

25. Stavak 1. grupe 2. u Prilogu 6. VATA-i 1983 od 1. rujna 1994. preuzet je kao stavak 1. grupe 2. u Prilogu 9. Value Added Tax Actu 1994 (Zakon o porezu na dodanu vrijednost iz 1994., u daljnjem tekstu: **VATA 1994**).

26. Tako je ostalo do 18. ožujka 1997. kad je (putem s.38 Finance Acta 1997) (Zakon o financijama iz 1977.) stavak 1. izmijenjen kako slijedi:

„Pružanje [usluga] osiguranja i reosiguranja od strane osobe koja ih pruža u sklopu

(a) bilo koje djelatnosti osiguranja za čije obavljanje ima odobrenje u skladu s odjeljkom 3. ili 4. Zakona o osiguravajućim društvima iz 1982. ili

(b) bilo kojeg posla za koji joj ne treba odobrenje u skladu s odjeljkom 2. tog zakona” [orig. str. 9.]

27. Od 1. prosinca 2001. Zakon o osiguravajućim društvima iz 1982. stavljen je izvan snage Financial Services and Markets Act 2000 (Consequential Amendments and Repeals) Orderom 2001 (Odluka iz 2001. o izmjeni i stavljanju izvan snage Zakona o financijskim uslugama i tržištima iz 2000., u daljnjem tekstu: **Odluka o izmjenama iz 2001.**) u sklopu reforme regulatornog okvira uspostavljenog Zakonom o financijskim uslugama i tržištima iz 2000. Odlukom o izmjenama iz 2001. izmijenjeni su stavci 1. i 2. grupe 2. Priloga 9. VATA-i 1994 tako da glase:

„1. Pružanje usluge osiguranja ili reosiguranja u sklopu djelatnosti osiguranja koje obavlja

(a) osoba koja ima odobrenje za sklapanje ili izvršavanje ugovora o osiguranju na temelju dijela 4. Zakona o financijskim uslugama i tržištima iz 2000.;

(b) osoba koja je izuzeta u pogledu sklapanja ili izvršavanja ugovora o osiguranju rješenjem donesenim na temelju odjeljka 38. tog zakona (i prema tome smije sklapati ili izvršavati ugovore o osiguranju a da time ne krši opću zabranu);

(c) osoba koja obavlja djelatnost na tržištu osiguranja;

(d) osoba (koja ne ulazi u krug osoba iz točke (a)) kojoj bi bilo potrebno odobrenje za sklapanje ili izvršavanje

(i) ugovora o osiguranju temeljem kojeg se davanja koja odobrava ta osoba isključivo ili prvenstveno odnose na davanja u naravi u slučaju štete na vozilu ili kvara vozila ili

(ii) ugovora u okviru poslova suosiguranja na razini Zajednice,

osim identiteta osobe koja obavlja tu djelatnost.

2. Kada osiguravatelj ili inozemni osiguravatelj pruža [usluge]

(a) osiguranja od bilo kojeg rizika ili drugog opisanog u Prilogu Prvoj direktivi o neživotnom osiguranju ili Prilogu Prvoj direktivi o životnom osiguranju ili

(b) reosiguranja koje se odnosi na bilo koji od tih rizika ili drugog.”

28. Odlukom o izmjenama iz 2001. u grupu 2. Priloga 9. VATA-i 1994 također su umetnute sljedeće napomene:

„(A1) U smislu stavka 1.

„Poslovi suosiguranja na razini Zajednice” imaju isto značenje kao u Direktivi Vijeća od 30. svibnja 1978. o usklađivanju zakona i [orig. str. 10.] drugih propisa u odnosu na suosiguranje na razini Zajednice (br. 78/473/EEZ);

„djelatnost osiguranja” označava posao koji se sastoji od sklapanja i izvršavanja ugovora o osiguranju;

„djelatnost tržišta osiguranja” ima značenje iz odjeljka 316. stavka 3. Zakona o financijskim uslugama i tržištima iz 2000.

(B1) Upućivanja

(a) u staccima 1. i 4. na ugovore o osiguranju i

(b) u stavcima 1. i napomeni (AI) na sklapanje i izvršavanje ugovora o osiguranju,

treba tumačiti u vezi s odjeljkom 22. Zakona o financijskim uslugama i tržištima iz 2000., bilo kojom odlukom donesenom u skladu s tim odjeljkom i Prilogom 2. tom zakonu.

(C1) U stavku 2.

(a) „Prva direktiva o neživotnom osiguranju” označava Direktivu Vijeća od 24. srpnja 1973. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na osnivanje i obavljanje poslova izravnog osiguranja osim životnog osiguranja (br. 73/239/EEZ);

(b) „Prva direktiva o životnom osiguranju” označava Direktivu Vijeća od 5. ožujka 1979. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na osnivanje i obavljanje poslova izravnog životnog osiguranja (br. 79/267/EEZ).”

29. Od 1. siječnja 2005., VAT (Insurance) Order 2004 (Odluka o PDV-u (osiguranje) iz 2004.) zamijenio je stavke 1. do 3. grupe 2. Priloga 9. VATA-i 1994. određujući sljedeće izuzeće:

„1. Transakcije osiguranja i transakcije reosiguranja”

30. Napomene (AI), (BI) i (CI) grupi 2. istom Odlukom također su stavljene izvan snage.

Osiguranje, itd.

31. Tijekom razdoblja na koje se odnosi tužba, u mjeri u kojoj je to značajno, učinak zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine koje uređuje davanje odobrenja za rad osiguravajućih društava sastojao se u tome da je pružanje usluga UMF, uključujući usluge pružene mirovinskim fondovima s određenim prinosima smatrano vrstom „*djelatnosti osiguranja*” ako ga obavlja osiguravatelj koji se inače bavio s djelatnosti osiguranja. Stoga je osiguravatelj koji ima odobrenje za rad u Ujedinjenoj Kraljevini bio „**pod nadzorom [orig. str. 11.]** upravnih tijela nadležnih za nadzor privatnih osiguranja” u smislu članka 1. stavka 2. Prve direktive o životnom osiguranju.
32. Društvu koje nije osiguravatelj nije bilo potrebno odobrenje kao za osiguravatelja da bi pružalo usluge UMF, uključujući mirovinske fondove s određenim prinosima. Društvu koje nije osiguravatelj bilo je potrebno odobrenje radi pružanja tih usluga prema drugim propisima.

Podnesci stranaka

33. Sudu će biti dostavljena detaljna očitovanja obiju stranaka. U nastavku se iznosi kratak sažetak glavnih argumenata iznesenih pred Courtom of Appeal (Žalbeni sud), radi dodatnog konteksta.

Sažetak argumenata upravitelja

34. Ukratko, upravitelji tvrde da:
- a. Pružanje usluga osiguranja, prema pravu Unije, izuzeto je od PDV-a. Izuzeće za „transakcije osiguranja” ima izravan učinak u odnosima između poreznih obveznika i HMRC-a.
 - b. Pružanje usluga UMF treba tretirati kao vrstu djelatnosti osiguranja i/ili vrstu osiguranja u smislu Prve direktive o životnom osiguranju i režima uspostavljenog direktivama Unije o osiguranju. Stoga se te usluge smatraju poslovima osiguranja u smislu prava Unije. Usluge UMF koje pruža osiguravatelj u najmanju ruku treba tretirati ili smatrati „osiguranjem” prema pravu Unije.
 - c. Prilikom razmatranja značenja i područja primjene izuzeća od PDV-a za „transakcije osiguranja”, taj pojam treba imati autonomno značenje primjenjivo u svim državama članicama. Kao što je to Sud više puta istaknuo (vidjeti presudu CPP (C-349/96, EU.C.T999:93), u točki 18. i presudu Skandia (C-240/99 EU:C:2001:140), u točki 30.), početna točka za bilo koju analizu toga što predstavlja osiguranje jest režim iz direktiva o osiguranju, uključujući (izmijenjenu) Prvu direktivu o životnom osiguranju. Stoga treba prihvatiti takav autonomni koncept „osiguranja” kakav se koristi u direktivama o osiguranju, **[orig. str. 12.]** odnosno takav koji tretira usluge UMF kao oblik djelatnosti osiguranja ili vrstu djelatnosti osiguranja.
 - d. Ako se pružanje usluga smatra vrstom transakcije osiguranja onda je ono izuzeto bez obzira na status pružatelja. Stoga je pružanje usluga UMF upraviteljima obvezno trebalo biti izuzeto u Ujedinjenoj Kraljevini.
 - e. Podredno, ako pružanje usluga UMF od strane osiguravatelja treba tretirati ili smatrati kao „osiguranje” prema pravu Unije, primjena načela porezne neutralnosti dovela bi do sličnog rezultata. Stoga, ako su takve usluge osiguravatelja izuzete od PDV-a, tada pružanje istovjetnih ili sličnih usluga UMF od strane fondova koji nisu osiguravatelji također treba biti izuzeto³.
- ³ Upravitelji prihvaćaju da, ako je pružanje usluga UMF od strane osiguravatelja bilo nepravilno izuzeto, porezna neutralnost nije relevantna i da se upravitelji ne mogu pozivati na nešto što predstavlja, na temelju te pretpostavke, prijašnje nezakonito izuzeće takvih usluga UMF koje su pružali osiguravatelji, od strane HMRC-a.

Sažetak argumenata HMRC-a

35. Ukratko, HMRC navodi sljedeće:

- a. Usluge UMF koje su pružali fondovi koji nisu osiguravatelji nisu bile „transakcije osiguranja” u smislu izuzeća iz članka 13. dijela B točke (a) Šeste direktive i članka 135. stavka 1. točke (a) Direktive o PDV-u.
- b. Taj izraz je autonomni pojam prava Unije i kao i sva izuzeća treba ga usko tumačiti⁴. Predmetnim transakcijama nedostaju bitna obilježja transakcija osiguranja. U nizu od osam predmeta, počevši s predmetom CPP, Sud je više puta objasnio da, za potrebe izuzeća PDV-a: „*transakciju osiguranja, kao što je općeprihvaćeno, bitno obilježava činjenica da se osiguravatelj obvezuje za plaćenu premiju ispuniti osiguranoj osobi, u slučaju ostvarenja osiguranog rizika, činidbu ugovorenu prilikom zaključenja ugovora*”⁵. **[orig. str. 13.]**
- c. U barem dvama navedenim predmetima Sud je presudio da, ako stranka obavlja sve funkcije osiguravatelja osim preuzimanja rizika slijedom ugovora o osiguranju od odgovornosti, predmetne transakcije nisu transakcije osiguranja za potrebe izuzeća od PDV-a⁶.
- d. Ta bitna obilježja ne postoje u transakcijama o kojima se radi u ovom slučaju: među strankama je nesporno da pružatelji usluga UMF ne omogućuju upraviteljima osiguranje od odgovornosti i nisu u ugovornom odnosu ni s kim čiji rizik je pokriven bilo kojim osiguranjem, tj. osiguranom osobom. Stoga transakcije o kojima je riječ u glavnom postupku ne ulaze u područje primjene izuzeća.
- e. Sudska praksa na koju se pozivaju upravitelji ne utječe na ovu analizu. Upućivanje Suda na (izmijenjenu) Prvu direktivu o neživotnom osiguranju u presudi CPP bilo je u kontekstu razmatranja može li se u „osiguranje” uključiti pružanje usluga za slučaj nesreće/gubitka, koje se sastoje od davanja u naravi, a ne od davanja određenog iznosa novca. Prva direktiva o životnom osiguranju odnosi se na „poslove” bez obzira uključuju li oni „transakcije osiguranja” (u smislu izuzeća od PDV-a) kako bi se osiguravatelju s odobrenjem za rad omogućilo da obavlja tu vrstu poslova kao dio svoje djelatnosti osiguranja. U presudi Skandia, Sud je odbio

⁴ Presuda CPP, C-349/96, EU:C:1999:93, t. 15., presuda Skandia, C-240/99 EU:C:2001:140, t. 32.

⁵ Presuda CPP, C-349/96, EU:C:1999:93, t. 17.; presuda Skandia, C-240/99 EU:C:2001:140, t. 37.; presuda Taksatorringen, C-8/01, EU:C:2003:621, t. 39.; presuda Komisija protiv Grčke, C-13/06, EU:C:2006:765, t. 10.; presuda Swiss Re Germany Holding, predmet C-242/08, EU:C:2009:64, t. 34.; presuda BGZ Leasing, C- 224111, EU:C:2013:15, t. 58.; presuda Mapjre, C-584/13, EU:C:2015:488, t. 28.; presuda Aspiro, C-40/15, EU:C:2016:172, t. 22.

⁶ Presuda Skandia, C-240/99, EU:C:2001:140; presuda Aspiro, C-40/15 ECLI:EU:C:2016:172

argument prema kojem „transakcija osiguranja” obuhvaća regulirane poslove koji nemaju „bitna obilježja” navedena u presudi CPP.

- f. Sud ni u jednom slučaju nije odstupio od „bitnog” kod transakcije osiguranja, kako je navedeno u presudi CPP, bilo upućivanjem na direktive o osiguranju ili na drugi način.
- g. Područje primjene izuzeća kod osiguranja iscrpno je i isključivo uređeno Direktivama o PDV-u. Ono se ne može proširiti pozivanjem na načelo porezne neutralnosti: presuda *Aspiro*, točka 31. Nitko se ne može u svoju korist pozvati na nezakonitost počinjenu u korist trećega: presuda *Rank Group*, C-259/10 [orig. str. 14.] i C-260/10, EU:C:2011:719, točka 62. (kako tvrde upravitelji).

Razlozi zbog kojih se traži prethodna odluka

- 36. Court of Appeal (Žalbeni sud) smatra da tumačenje i primjena članka 135. stavka 1. točke (a) (izmijenjene) Direktive o PDV-u i njezin odnos prema Prvoj direktivi o životnom osiguranju u okolnostima ovog slučaja nisu *acte clair*.
- 37. Iz tih razloga, Court of Appeal (Žalbeni sud) smatra da je, prije nego što odluči o žalbi, nužno da Sud donese prethodnu odluku o pitanju navedenom u nastavku.

Prethodno pitanje

- 38. Jesu li pružanje usluga UMF koje upraviteljima pružaju (a) osiguravatelji i/ili (b) društva koja nisu osiguravatelji „transakcije osiguranja” u smislu članka 135. stavka 1. točke (a) Direktive o PDV-u (prijašnji članak 13. dio B točka (a) Šeste direktive)?

[omissis]